RADU THEODORU

POPAS ÎN MADAGASCAR

24

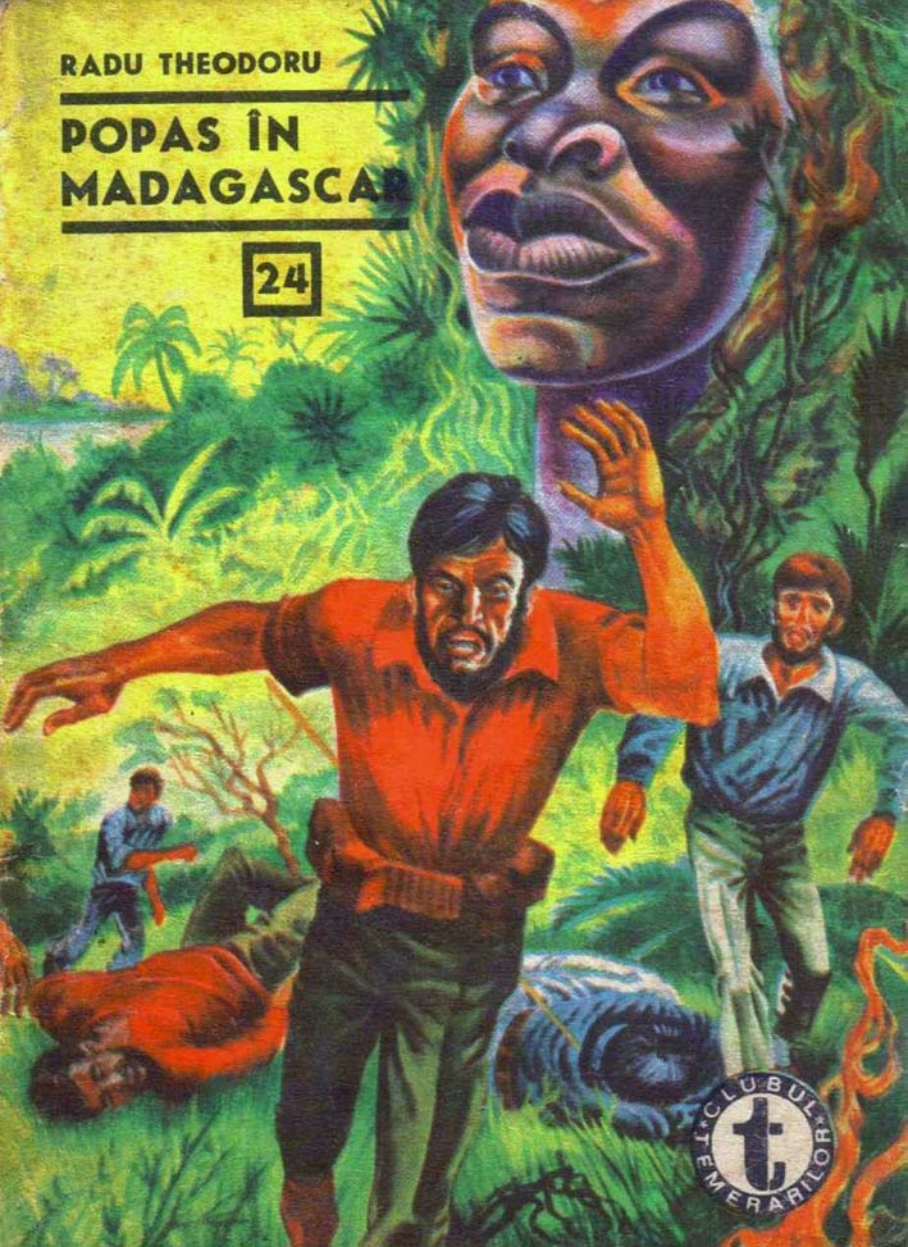

R A D U T H E O D O R U

POPAS ÎN MADAGASCAR

POPAS ÎN MADAGASCAR

POPAS ÎN MADAGASCAR

POPAS ÎN MADAGASCAR

POPAS ÎN MADAGASCAR

POPAS ÎN MADAGASCAR

II

E D I T U R A T I N E R E T U L U I

Coperta de ALBIN STĂNESCU
http://www.clubul-temerarilor.blogspot.com

În fața grotei, traficanții au aprins un foc.

— Elicopterul are circuitul electric defect, căpitane, spune cineva din întuneric. Şi mă mir de ce.

— Probabil un proiectil...

Urmează nişte cuvinte netransmisibile, în argoul porturilor levantine. Se aude un hîrşîit metalic, şi Yorik, irlandezul salvat, mîrîie, spunînd c-ar vrea să se vadă o dată pe bord. „Căpitanul" aruncă din cînd în cînd pe foc cîte-o creangă de balsamodendron. Atunci flăcările se colorează în verde şi aerul se umple de miresme stranii.

— Suspecte penele astea, spune „căpitanul". Pînă le dăm de capăt, considerați-vă oaspeții noştri.

Traficanții răspîndiți dincolo de foc, unii de veghe, rîd. Doctorița inventariază cîteva figuri deosebite, unele dintre ele trădînd urme de jenă. Lehuza doarme sleită, în căminul ei primitiv. I-a făcut o injecție cu morfină. „Căpitanul" i-a ordonat unuia dintre bandiți să aducă apă. S-a oferit s-o facă un tip uscățiv, cu ochelari şi mişcări timide. A asistat-o pînă cînd l-a îmbăiat pe noul născut.

— Sinistră companie, spune naturalistul.

— Şi samavolnică. De altfel era de aşteptat, taie Ştefan Bogdan pe care „razia" traficanţilor l-a surprins nu departe de elicoptere, obligîndu-l să se predea împreună cu Ciufu.

— Preferaţi krissul lui Rabezavana ? Cu toate că Yorik vă laudă curajul, *„mein Herr"*, sper să apreciezi intervenţia noastră la justa ei valoare.

— De pe poziţia prizonierului ? Probabil ai ajuns de mult pe ultima treaptă a decăderii umane, spune Ştefan Bogdan. Şi mai mult decît sigur că ai scăpat de plutonul de execuţie, imediat după război.

— Exact.

„Căpitanul" are un rictus care-i desfigurează obrazul — acum, în lumina farului, brăzdat de cicatrice.

— Ăsta e meritul nostru, şopteşte omul care i-a adus apă doctoriţei... Într-un fel sau altul, toţi am scăpat de plutonul de execuţie...

— Conştiinţa oamenilor e o arhivă groaznică... vă descifrez trecutul şi vă văd foarte limpede viitorul...

— Ghicitor ?

— În cazul vostru, da ! Uite ce se-ntîmplă, „căpitane". Probabil veţi ajunge mai curînd decît speraţi în mîna justiţiei...

— Ai vreun merit în treaba asta ?

— Deocamdată vag... sîntem o expediţie ştiinţifică, sub protecţia legilor internaţionale, şi te somez să ne laşi liberi.

— Şi dacă n-o fac ?

— Îți asumi toate riscurile şi toate consecinţele.

— Închide-i moara, „căpitane” !

— Lasă vorba ! taie glasul lui Yorik... E savant.

— Viață contra viață... legea...

— Puterea înseamnă teroare, şopteşte omul cu ochelari, spre mirarea echipajului.

Doctorița constată că s-au grupat toți umăr la umăr, că Ciufu trage cu urechea spre locul de unde se aud bodogănelile celor care lucrează la elicoptere, în lumina lanternelor, şi că Ştefan Bogdan ascunde, sub calmul aparent — este sigură de asta — tot ceea ce se va declanşa în viitorul apropiat, pentru restabilirea situației. Ştefan Bogdan contează pe Rabezavana şi oamenii lui, cu atît mai mult cu cît măsurile de pază ale „căpitanului” sînt concludente. Este sigur că are-n față pe unul din foştii ofițeri SS, cu conştiința prea încărcată pentru a spera la o revenire în societate.

Şoapta celui cu ochelari se transformă într-un monolog care pune stăpînire pe liniştea penibilă din jurul focului.

— Libertatea are un conținut discutabil şi nestatornic, domnii mei. Trăim după legile junglei, într-o singurătate desăvîrşită...

— De Rossier !

— Poate acum douăzeci de ani am tras unul în altul, Karl ! În Indochina ai luptat sub ordinele mele... Astăzi lucrez sub ale tale, în compania aleasă a Cotoiului.

— 'Zent, lieutenant !

— Şi a onorabilului Yorik, ca să-i enumăr numai pe cei cu muncă silnică pe viață... Asta este, stimați savanți... Nu ne puteți înțelege, noi nu vă-nțelegem, nu ne putem înțelege semenul, şi peste tot universul pluteşte obsesia lui Raymond Schwob : *„Sur l'univers pese l'interdiction de communiquer"*[1].

Rîde un rîs demențial.

— Nu-i înțeleg pe hovaşi. Hovaşii nu m-au înțeles cînd eram aici, pe vremea aceea... Cotoiule... Cum era atunci ? !... Hovaşii au venit peste malgaşi, noi am venit peste ei, acum se agită problema colonială, am plecat ca forță organizată şi m-am întors cu o altă forță de mii de ori mai puternică, mai necruțătoare şi mai inteligentă.

Doctorița se uita năucă la omul subțiratic, palid, cu figură intelectualizată, care amestecă acum citate din Kant cu altele din Oswald Spengler şi Stegemann.

Echipajul află cu stupoare că rasele inferioare — aici e cazul hovaşilor — încarcă inutil economia planetei, că statele occidentale, sleite de obezitatea politicienilor, nu pot renaşte decît printr-un război purificator, în care, desigur, se vor dezintegra, rămînînd să alcătuiască comunități cartelate pe specialități mondiale : petrol, chimie, afaceri — conduse de „inteligență". Teoreticianul exilat din nu

[1] — „Asupra universului apasă interdicția de a comunica."

se ştie ce motive în lumea hidoasă a ocnaşilor evadaţi, păstrînd încă în trup reculul automatului cu care-a ucis dincolo şi în afara oricărei raţiuni, ajunge la Mortimen Adler. Citează copios din *„How to think about war and peace”*[1]... Spune că ei sînt hotărîţi să lupte împotriva suveranităţii statelor, mostră antediluviană, cu atît mai mult cu cît sînt popoare care n-au dat nimic omenirii, în afară de vanilie, în cazul hovaşilor.

— Rezervoarele ciuruite ! Stabilizatoarele dereglate, „căpitane”, întrerup coşmarul cei de la elicoptere.

— Lăsaţi-o pe mîine, ordonă „căpitanul”... După cum vedeţi, doamnelor şi domnilor, orice acţiune se poate argumenta şi teoretiza. De Rossier este cel mai mare ideolog din lume, la ora asta... Domnişoară sau doamnă, vă demonstrez că ştiu pînă unde să-mpingem lucrurile... Vă dăruiesc lehuza. Şi, o dată cu ea, vă îngădui să vă-ntoarceţi la hidrou. Nu garantez pentru ce se poate întîmpla aici... Domnii rămîn oaspeţii mei. Hei, Yorik ! Treişpe-Degete ! Napoleon ! Escortă şi gardă la hidrou. Luaţi cu voi T.F.S.-ul. Orice mişcare suspectă, radiogramă...

ÎI priveşte intens pe Ştefan Bogdan. Privire rece, oţelie. Se răzgîndeşte :

— La loc comanda ! Domnişoară, treceţi în palatul lui Rabezavana. E singura concesie pe care-o

---

[1] — „Ce gîndeşti despre război şi pace”.

pot face „salvatoarei" acestei mame de culoare...

În clipa cînd se ridică de lîngă foc (traficanții căraseră între timp cadavrele insularilor, cu foile de cort, şi le zvîrliseră în prăpastie), doctorița are senzația că abia acum şi aici îl cunoaşte integral pe Ştefan Bogdan. Pilotul o pliveşte intens. Lumina focului îi joacă pe obrazul pietrificat — poate de oboseală şi emoție. Amestec de duioşie şi asprime, de omenie profundă şi altceva, tonic, un flux de energie şi vigoare care-i reface încrederea, care-o scoate din apatie şi disperare. Sesizează cît e el de obosit, de frămîntat, cît de mult se inhibă, cîtă forță de stăpînire are. Cît de grăitoare îi sînt cearcănele şi cum, la fel de grăitoare, îi este pînza fină de riduri țesută la colțul ochilor.

În clipa asta unică, cînd îl vede cu povara misiunii materializată pe umerii viguroşi, cu tristețea neputinței față de crimele săvîrşite, în clipa asta o inundă un sentiment cald şi înfiorat, tainic, îmbibat de amețeală amăruie, tulburător, cu puteri nebănuite în întreaga ființă. Constată noblețea forței lui. Are conştiința limpede că ceea ce se va întîmpla de aici încolo va aparține echipajului prin hotărîrea comandantului.

Se-nfioară interior.

Se retrage în peşteră, cu un sentiment de eliberare totală.

— Maosala !... Maosala ! şopteşte nubila cu trup statuar, punîndu-şi mîna pe piept. O arată pe tînăra mamă şi spune cu acelaşi glas tremurat :

— Maotra !

Doctorița răspunde politeței, prezentîndu-se în aceeaşi manieră. Descifrează sentimentul de solidaritate care se leagă între ele trei — femei aparținînd, atît de evident, altor lumi. Descifrează uşurința cu care se reacomodează interiorului simplu, gesturile fireşti care izvorăsc dintr-un străfund obişnuit cu tot ceea ce o-nconjoară.

Dincolo de tentația spre speculație, se impune personalitatea fermecătoare a nubilei Maosala.

Întreține focul. Acoperă mama. Are gesturi cîntate, melodioase, pline de grație şi maiestate. Îi zîmbeşte. Asculta atentă, cu urechea lipită de peretele de lavă. Afară se aud paşi grei, subliniați de zgomotul metalic al armelor. Glasuri dogite de alcool şi tutun, cariate de toate viciile ocnelor şi-ale tavernelor. Preopinenții : Cotoiul, Treişpe-Degete şi Napoleon, santinelele trimise de „căpitan" fac socoteala raziei. Spun că pînă acum au fiecare cîte trei fete de 14 ani, pe care „şeful" le va da pe puțin cîte-o sută de dolari, fiind tocmai ceea ce caută impresarul arab Ibrahim, pentru ansamblul lui. Treişpe-Degete e de părere că n-ar strica să-şi arunce ochii în peşteră. Răspunde Cotoiul ferm, amintindu-i că dacă vrea neapărat să se trezească cu burta găurită, s-o facă. El unul, Cotoiul, îi datorează viața „domnului

savant", şi cine se-atinge de vreunul din membrii expediției se-atinge de Cotoi...

Maosala, nemişcată, ascultă cu o expresie de spaimă halucinantă.

Doctorița o trage la piept. Îi mîngîie părul gros, cu miros sălbatic de ierburi necunoscute.

Maosala se desprinde. Alege dintr-un colț al peşterii un braț de lujere uscate. Lumina albăstruie, fîlfîită, a focului, creează o atmosferă ireală. Stela urmăreşte greu mutațiile de conştiință spre epoca străveche, în care-o transportă paşii prelinşi ai Maosalei.

Un zgomot vag, îndepărtat, ieşit parcă din lava fosilă.

Alt zgomot, cu ecouri stranii de molecule pietrificate, frecate de paşii timpului.

— Rabezavana, şopteşte Maosala.

Aşează lujerele deasupra vetrei de tăciuni pîlpîitori. Lujerele dobîndesc virtuți magice. Se purifică prin foc, răsucindu-se în volute delicate. Din vatră se nasc multitudini de flăcări violete, flăcări cu consistență materială, dură. Maosala ridică un colț al pieilor care acoperă intrarea. Dirijează fumul violet cu gesturi rituale. Şi fumul, ascultînd de legi pe care Stela le bănuieşte perfect logice, se grăbeşte să urmeze traseul indicat de Maosala. În peşteră aerul devine dintr-o dată eterat. Doctorița constată că e de o luciditate maximă. În clipa cînd e stăpînă pe fiecare atom al conştiinței, din peretele de lavă se

desprinde un bărbat atletic, învelit într-o mantie de mătase purpurie.

Undeva, sub Crucea sudului, semnele luminii, vagi.

Ştefan Bogdan se trezeşte brusc... Alături doarme Ciufu. Lipit de spatele lui, naturalistul. Focul abia pîlpîie. Santinelele sînt în umbră. „Căpitanul" şi „ideologul" dorm într-unul din elicopterele avariate. Somnul scurt şi adînc l-a refăcut. Deschide pleoapele prudent, fără să se mişte. Respiră în acelaşi ritm, dintr-o veche şi lăudabilă experienţă. Statuia reginei Ranavalo. Tresare. Abia îşi stăpîneşte emoţia. E sigur că s-a trezit. E sigur că are mintea limpede. Statuia reginei sîngeroase se-nvăluie într-o boare de fum violet, şi din fumul acela — cînd străveziu, cînd dens se-ntrupează Stela. Îi face semn cu mîna, chemîndu-l.

— Drace ! spune cineva din întuneric.

Silueta doctoriţei se destramă în ceaţa străvezie, lăptoasă, care se ridică de undeva de jos, de la poalele stîncilor. Şoapte timorate.

— Ai văzut ?

— Ce să văd ?

— Regina !

— Ce e cu regina ?

— Mi-a făcut semn să vin la ea !...

Un rîs acru, ucis în pumn. Cei doi pălăvrăgesc în

surdină... Cotoiul i-a raportat căpitanului despre drumul făcut prin interiorul muntelui. De Rossier a spus că la paraşutişti, cînd erau ei aici, se ştia de ascunzătorile lui Rabezavana. Acolo erau ţinuţi prizonierii înainte de sacrificiu. Ba exista chiar un plan la batalion, făcut de un căpitan, Susbielle, care evadase şi care spunea că a găsit în peştera aceea blestemată resturi de uniforme de-ale tiraliorilor lui Lyautey.

Ştefan Bogdan raţionează înfrigurat. Singura posibilitate este... un ghiont în coastă.

— Să fim gata, comandante...

— Trezeşte-l pe naturalist.

— E treaz demult.

— La semnul meu, direct spre statuie !

— 'nţeles !

— Adunaţi-vă picioarele.

Din nou sulul de fum violet şi imaginea doctoriţei, materială, cu braţele deschise spre ei, iar în stînga şi dreapta, zîmbitoare, cele două femei salvate de la masacru.

— Dumnezeule, se vaită santinela dinspre amfiteatru. În aceeaşi clipă o săgeată despică spaţiul de deasupra amfiteatrului şi se-nfige în pieptul traficantului, care se prăbuşeşte cu un strigăt de deznădejde, neomenesc.

— Acum ! spune Ştefan Bogdan.

Ţîşnesc de lîngă foc în clipa cînd lumina reflectoarelor de pe elicoptere se conjugă într-o pîrtie albă,

în care se văd, căzînd străpunşi de săgeți, toți cei patru traficanți puşi de veghe în jurul taberei improvizate.

Tirul mitralierei îmbracă spațiul din jurul statuii. Ricoşetele zboară în toate părțile, o dată cu aşchiile de piatră. De sub fuselajul elicopterului coechipier îşi porneşte cadența a doua mitralieră.

— Grea, constată sec Ştefan Bogdan... *Tipul* îşi cunoaşte meseria la perfecție.

Stau toți trei culcați pe postamentul uriaş al statuii reginei Ranavalo. Protejați de tragerea celor două mitraliere, patru traficanți se apropie în salturi dibace. Se maschează fulgerător în spatele stîncilor. Apar. Dispar. Ceața premergătoare luminii inundă amfiteatrul cu valuri gelatinoase, opace.

Ştefan Bogdan caută intrarea mascată în spatele altarului de sacrificiu. N-o găseşte. Zgomotul pe care-l face motorul celui de al treilea elicopter, aterizat pe creasta oare domină amfiteatrul, îl secătuieşte. În cîteva minute elicopterul poate găsi şi scufunda „Pescăruşul albastru". N-are nici măcar un cuțit. Ciufu se fereşte de rafala care-l urmăreşte cîineşte. Naturalistul constată că ceața are o constituție cvasigranuloasă, necunoscută, şi observația asta îi produce pilotului un rîs nervos, de care se ruşinează. Elicopterul decolează. Ceața umedă năvăleşte în amfiteatru, în valuri tăcute, enorme. În

liniştea vătoasă, iradiată din valurile de ceaţă, senzaţia singurătăţilor duşmănoase care-i înconjoară se amplifică.

— Se mişcă stîncile, şopteşte inginerul.

— sînt oamenii lui Rabezavana.

— Nici acum nu-nţeleg secretul fumului violet, comandante.

Ştefan Bogdan îşi dă seama că la adăpostul valurilor de ceaţă se întîmplă o acţiune rapidă, care-i depăşeşte. Zgomotul elicopterului se depărtează spre pădurea virgină, revine şi iarăşi se depărtează, punctat de rafale scurte, fără ecou, ţîşnite din toţi pereţii.

— Senzaţii false, spune naturalistul.

Stau toţi trei în masele de ceaţă umedă, paralizaţi şi inutili. În clipa cînd Ştefan Bogdan vrea să-l întrebe pe Ciufu dacă el a pricinuit avaria la rezervoarele elicopterelor, din ceaţă izbucneşte o explozie puternică, urmată la interval de microsecundă de o a doua explozie. Straturile de ceaţă asimilează exploziile într-o clătinare oarbă, gelatinoasă. Din lava spongioasă de care stau lipiţi, răzbate clar un glas bărbătesc, într-o franceză perfectă :

— Echipajul „Pescăruşul albastru" este invitat la consiliul de război.

— Pe mustăţile lui Tartarin, asta e prea de tot, comandante !

Scîrţîit discret. În spatele inginerului se deschide o intrare scundă, din care ţîşneşte sonor un val de

aer glacial... Trepte în spirală strînsă, luminate difuz prin porozitățile pereților. Platformă îngustă de piatră. Orificii fumegînde la capătul unor hornuri ieşite din măruntaiele muntelui. Deasupra, un singur orificiu care conduce într-un horn spiralat. Un sistem de plăci metalice lustruite, aşezate unele față de altele la diferite unghiuri de înclinație. Echipajul urcă cele din urmă trepte. O cupolă cu pereții acoperiți de scriere cvasi-cuneiformă, cvasi-hieroglifică. În mijlocul platformei semănînd cu un fel de hartă cerească — un bărbat atletic, căruia lumina, infiltrată circular prin orificii mascate abil, îi pune în valoare chipul inteligent, cu trăsături accentuat malaieze.

— Rabezavana ! nu se poate stăpîni Ciufu.

— Exact, domnul meu. Rabezavana în a doua lui ipostază. Considerați-mă amicul expediției. Doamna doctor, salvatoarea soției mele (aici se-nclină ceremonios, şi echipajul nu ştie dacă e un omagiu adus Stelei Boldur sau soției lui), doamna doctor mi-a povestit pe larg scopul misiunii „Pescăruşul albastru".

— Deci sîntem în siguranță.

— Prin intervenția domnului naturalist, da.

— Mai țineți minte ce primire mi-ați făcut ?

— Uitați-o ! V-am confundat, în teroarea aceea, cu unul dintre bandiții lui Karl Blauwolff. Scuze tuturor. Explicațiile pe mai tîrziu. Domnule comandant, v-am admirat curajul şi sîngele rece, încă

de azi-noapte.

Face o mişcare laterală. Descoperă un fel de vizete.

— Ne găsim în interiorul craniului reginei Ranavalo. Aici sînt ochii reginei. Priviți, domnule comandant, şi sfătuiți-mă. Cunosc perfect moştenirea strămoşilor mei, sînt licențiat în arheologie, dar la arta militară...

Ridică din umerii masivi. Ştefan Bogdan se grăbeşte spre vizetele ingenioase.

— Din partea hidroului, atîta vreme cît ne ajută Belozeița ceață, nici o grijă. Am acolo zece oameni de încredere. Pe urmă ?...

— Cît mai ține ceața ? întreabă sec Ştefan Bogdan.

— Exact zece minute.

— Ce oameni aveți la dispoziție ? !

— Treizeci de hovaşi cu zece arme de foc. Aproape o sută de malgaşi înarmați cu armele tradiționale. Am pierdut cincizeci de bărbați în cele trei razii ale bandiților lui Karl Blauwolff.

Ştefan Bogdan este martorul unui moment filmic de originalitate unică. Văzută prin ochiul reginei Ranavalo, plapuma de ceață care-a acoperit amfiteatrul are ceva dintr-un peisaj lunar. Pe deasupra valurilor, acum colorate în trandafiriu irizat, se apropie, în zbor razant, elicopterul rămas teafăr. Ici, colo, ceața e perforată de vîrfurile stîncilor. Straturile ei superioare ating bustul de piatră al reginei,

învăluindu-l într-un fel de peplum strălucitor. Elicopterul se opreşte la verticala uneia din stînci. Lansează o scară de frînghie, terminată printr-o ancoră, gheară de pisică. Scara dispare în ceață. Din vălătucii colorați în roşu violent (efectul răsăritului) apare capul lui Yorik. Ocnaşul duce în spate un camarad rănit. Îi urmează alți patru oameni, care urcă în elicopter prin trapa inferioară. Ultimul escamotează scara de frînghie. Elicopterul zboară la orizontală, pînă deasupra pădurii virgine, unde dispare sub umărul unei creste de lavă.

Rafale scurte de mitralieră grea piaptănă vălătucii de ceață, care se resorb cu viteză prin denivelările amfiteatrului într-un reflux agitat, lăsînd libere nivelele superioare ale arhitecturii lavinice de la picioarele reginei Ranavalo.

— Domnule Rabezavana !

— Vă ascult !

— Puteți conta pe ajutorul nostru neprecupețit. Închinare sobră, maiestuoasă.

— Un singur impediment.

— Execuțiile ?

— Da ! Nu putem admite ideea sacrificării.

— Barbară…

— Dumneata ai spus-o. Despre incompatibilitatea studiilor superioare cu ceea ce faceți de aproape 20 de ani, vom discuta.

— Cu voia mea...

— Altădată.

— Soluția echipajului ?

— După capturarea bandei acestui...

— Karl Blauwolff...

— Predarea ei autorităților de drept. De acord ?

Tăcere adîncă, aproape minerală. Obrazul nobilului hovaş suferă mutații dureroase. Îşi ridică fruntea cu un gest energic.

— Aveți cuvîntul lui Rabezavana. Prizonierii vii, — subliniază *vii* — vă aparțin... Banda asta ne-a adus astăzi tot atîta nenorocire cîtă nenorocire ne-au adus trupele colonialiste de paraşutişti în timpul „războiului sfînt”... Fie !

De afară se multiplică sonor zgomotul elicopterului care se-ntoarce deasupra amfiteatrului. O dată cu el se-ndeseşte tragerea mitralierei. Ştefan Bogdan îl cheamă pe Rabezavana la vizorul construit ingenios în ochiul de piatră al reginei.

— Om de spirit şi observație precisă, Rabezavana ăsta, şopteşte Ciufu.

— Azi-noapte nu părea...

— Ba tocmai azi-noapte a fost.

— De unde ştii ?

— Uite că te-a confundat cu singurul personaj posibil, din n la n posibilități.

Emil Voicu nu pricepe. Îşi şterge ochelarii. Tre-

sare. Rămîne nemişcat.

— Adică ?

— Adică cu un mic bandit de Ocean Indian, pirat înrăit, traficant de carne vie şi toate celelalte...

Emil Voicu nu savurează gluma inginerului. Se pleacă asupra plăcilor de metal lustruit.

— Aici stă toată magia cu fumul, spune Ciufu... Haide, ghiceşte-o !

— Numai marele preot are voie s-o practice, spune politicos Rabezavana. Vă ascult, comandante.

— Planul „căpitanului" e simplu, ingenios şi singurul posibil. A făcut să explodeze cele două elicoptere avariate...

— Rezervoarele nu le-am ciuruit eu, intervine Ciufu.

— Lucrează cu mînă largă, după cum vedeți...

— Pe seama vînzării femeilor din tribul meu, domnule.

— Acum ridică ultima grupă de traficanți aflată în încercuirea tribului. O transportă la cîțiva kilometri de aici, probabil peste cîteva obstacole impracticabile. De acolo, prin transporturi succesive, va mări distanța care ne separă, pînă va fi în siguranță absolută. Ca să-şi ducă echipa pe bordul vasului, cu care probabil este în legătură radio, nu mai este decît o problemă de timp.

— Asta nu se poate, comandante. Este împotriva oricărei dreptăți.

— Ba se poate foarte bine... Uitați-vă şi voi...

Prin ochii reginei Ranavalo, lacomă de sacrificii umane, se vede elicopterul primind în fuselaj cel din urmă traficant, în vreme ce prin două vizete laterale țîșnesc şiruri de trasoare, căutînd băştinaşii mascați printre stîncile amfiteatrului.

— Da, se poate foarte bine, şopteşte Rabezavana...

— Dacă n-ar exista „Pescăruşul albastru”...

Hotărîrea lui Ştefan Bogdan este confirmată în unanimitate de cei doi membri ai echipajului. Raționamentul care se face este simplu şi inatacabil. Banda de traficanți, dotată cu mijloace tehnice de ultimă cucerire, calcă în picioare orice noțiune de omenie. Sfidează drepturile suverane ale popoarelor eliberate recent, săvîrşind, la nivelul ei, un şir neîntrerupt de crime împotriva umanității. Smulge ființe omeneşti din condițiile de viață tradiționale, le strămută, le vinde şi le cumpără peste voința lor, şi, ceea ce este mai grav, emite teorii stranii despre drepturile unor organisme suprastatale, despre superioritatea unor membri ai comunităților de popoare privilegiate, asupra comunităților celorlalte popoare. Violenței i se răspunde cu violență.

Rabezavana ascultă atent deliberarea care, din curtoazie pentru el, se ține în franceză.

— Vi-l las pe inginerul Mihai Crişan să țină legătura radio cu „Pescăruşul albastru”, spune co-

mandantul. Doctorița rămîne să îngrijească lehuza.

— N-am nevoie de ostateci, comandante. Faptele echipajului sînt concludente. Deci ?

— Îmi dați la bord un foarte bun cunoscător al regiunii. Transmit prin radio locul de tabără al traficanților. Încerc să lichidez elicopterul. Mărşăluiți în aşa fel, încît să înconjurați tabăra şi...

— Fără vărsare de sînge să-i facem prizonieri pe bandiți...

— Exact, domnule Rabezavana.

— După această expediție, am să vă mai cer ceva...

— Dacă ne stă în puteri...

— Un ceas în care să-nțelegeți cultul lui Ranavalo.

Emil Voicu se entuziasmează. Vorbeşte de evoluția eului, de valoarea simbolică a dansului, se reculege şi-i propune lui Rabezavana titlu unei lucrări ştiințifice comune.

Nobilul hovaş surîde maliții :

— După ce vom ridica populațiile muntelui la nivelul curentului electric, cu plăcere, domnul meu...

— Nici o clipă de pierdut ! Ciufule, îți trimit stația portativă. Şi acum, pe hidrou ! Chemați-vă oamenii, domnule Rabezavana. Să folosească scutul pădurii împotriva observației din elicopter. Să aibă hrană pe cel puțin trei zile.

— Vă conduc, spune Rabezavana. Cu atenție la

fiecare pas. Strămoşii mei, şi înaintea lor lava, au umplut muntele cu capcane.

Ştefan Bogdan îşi aminteşte filmul de groază al nopții. În adevăr, muntele reginei Ranavalo închide-n el toate capcanele şi miturile unor populații fantaste.

Drumul spre hidrou are-n el ceva halucinant. La toate explicațiile riguros ştiințifice ale lui Emil Voicu, Rabezavana păstrează acelaşi zîmbet enigmatic, care circumscrie zone ale cunoaşterii scăpate investigațiilor spiritului european.

Coboară în adîncul din ce în ce mai sonor, pe scări, spiralînd după date necontrolabile. O puzderie de galerii se deschid *radiar,* formînd un al doilea labirint, mai fantastic decît cel mitic, prin aspectul lui sumbru. Bolți poroase, prin care lumina se resoarbe, rămînînd doar iluzia ei. Bolți uriaşe, iradiind sunetele paşilor, amplificîndu-le după legi necunoscute ale acusticii ; vuietul unui şuvoi, carapacele crocodililor frecîndu-se între ele, foşnetul vegetal al pădurii virgine, ecourile cascadei, muzicalitatea fluidă a moleculelor — totul în lumina abisală, rarefiată, de peisaj lunar, de lume astrală — şi, la intervale, glasul lui Rabezavana multiplicat de ecou, fixînd locuri cu numiri stranii, ori tragice, amintindu-i deopotrivă pilotului dramele cumplite ale cuceritorilor francezi, ca şi pe cele ale băştina-

şilor.

— Puntea sîngelui ; Galeria morţilor ; Peştera foamei ; Trecătoarea reginei ; Groapa crocodililor.

Resturi de echipament militar. Cranii. Lilieci uriaşi. Un bocanc mucegăit, de fabricaţie recentă, amintind bocancii trupelor de paraşutişti. Din ce în ce mai jos, în lumina acum marină.

Ştefan Bogdan constată, cu un început de panică interioară, că nu mai are sentimentul timpului. Factori necunoscuţi acţionează asupra conştiinţei lui. Are certitudinea că există aici din vremea glaciaţiunilor, şi-nainte de ea. Cînd iese la lumină, brusc, după o urcare acută şi scurtă, încearcă o senzaţie de lumină verde, groasă şi opulentă a zilei. „Pescăruşul albastru" pluteşte pe luciul lacului, ancorat cu grijă şi vegheat de cîţiva hovaşi înarmaţi.

Ora 10,35.

„Pescăruşul albastru" decolează cu echipajul incomplet. Ştefan Bogdan îşi verifică senzaţia de singurătate în clipa cînd apasă butonul intercomunicaţiei. Din cabina-laborator nu răspunde nimeni. Naturalistul, aşezat pe scaunul copilotului, îşi şterge ochelarii, cu eternul lui gest neîndemînatic. Pe banchetă, se simte bine şi rîde cuceritor Morombe...

Pilotul trăieşte sentimente contradictorii. Bucurie intensă cînd restabileşte circuitul viu, palpabil şi reconfortant cu hidroul. Grija faţă de Stela, rămasă

în mijlocul tribului de munteni condus de acest Rabezavana enigmatic. Circumspecție pentru ceea ce se va-ntîmpla în pădurea virgină cu Ciufu, pornit în urmărirea bandei de traficanți.

Virează în urcare. Aripile argintii ale hidroului vibrează în aerul strălucitor, dens, plin pînă la saturație de lumină. Bustul reginei Ranavalo, ochii migdalați, fruntea feminină, întreaga stîncă sculptată cu migală şi artă, defilează prin parbriz, scăldate în aerul pur, ele înşile pure în împietrirea lor, poate de veacuri.

— Ranavalo, spune Morombe. Schițează un fel de plecăciune plină de respect.

— Azi-noapte nu era de fel paşnică şi impasibilă această maiestate lacomă de sînge.

— Rabezavana pune în slujba apărării tribului toate miturile strămoşilor, comandante.

— Pregăteşte carabina cu lunetă.

— Eu ? ! se miră Voicu.

— Tu. O scoți prin vizetă şi tragi cînd îți spun.

— O luptă aeriană ?

— Poate.

— Precizează.

— Urmărim elicopterul pînă la aterizare. Sau îl silim să aterizeze.

— Nu trag din aer ?...

Naturalistul îl fixează prin lentilele bombate, înrămate grav în bachelită neagră. Ştefan Bogdan se înscrise într-un nou viraj de 360° în urcare. Apara-

tele de bord indică, familiar şi cald, buna funcţionare a motorului şi sistemului de aer condiţionat. Morombe scoate exclamaţii de uimire. Se apleacă peste umărul lui. Arată în lungul planurilor. Sub cocă. Spune nume sonore şi muzicale. Există în limba acestui trib o armonie a vocalelor amintind valurile oceanului spălînd, albastre, atolii de coral, ori cîntecul musonului în coroanele foşnitoare ale palmierilor. Ranavalo rămîne jos, sub coca hidroului, proiectată pe limpezimea de faianţa a lacului... Motoarele trag plin şi rotund...

— Nu tragi cînd se află în aer, spune hotărît. Nu ucidem. Acţionăm în sensul justiţiei, şi atît.

— Allo, „Pescăruşul”... Allo, „Pescăruşul” !

Glasul inginerului răsună în căşti proaspăt şi plin de viaţă.

— „Pescăruşul”. Te-ascult.

— Elicopterul pe direcţia 275°.

Ştefan Bogdan înclină hidroul pe stînga. Undeva, din interiorul virajului, spre masa verde a pădurii virgine, se vede soarele răsfrîngîndu-se în carlinga de plexi a aparatului.

— Văzut !

— Aterizează în acelaşi punct.

— Înţeles !

— Ne-am pus în marş pe direcţia 275. Potecă de munte mascată în pădure.

— Perfect. Mă aduci la verticală şi semnalizezi cu oglinda.

— Înțeles.

— Stela ?

— În interiorul muntelui, cu Maosala ! Confort ! Fructe din belşug.

— Rabezavana ?

— Lîngă mine. Vă urează succes.

— Fiți atenți. Mă lansez pe direcție.

— Noroc !

— Noroc !

Un pîrîit în căşti. Linişte. Şi imediat o serie de semnale Morse. Trece pe pilotul automat. Scrie rapid în blocnotes :

— A N F. A N F. 204. 209. 204.

Renunță să transcrie. „Pescăruşul albastru" se află la 2 400 de metri deasupra masivului muntos, acoperit cu pădurea virgină fabuloasă din centrul Madagascarului, şi pică uşor pe direcția de 275°, care, prelungită în lungul versanților vestici, atinge coasta canalului Mozambic la nord de Ananalava. Morombe, de fel timorat în ipostaza de observator, indică un loc pe sol, spunînd un singur cuvînt :

— Tsaratanana !

Ora 10,55.

Ştefan Bogdan virează în cuțit deasupra vîrfului Tsaratanana. Linge piscul de granit cu coca. Altimetrul indică 2 400, înălțimea notată pe hartă. Pereți verticali de stîncă cenuşie. Torenți. Jos, gulerul

pădurii de un verde opac, plin de seve.

— Ajută-l pe Morombe. Leagă-l, spune pe intercomunicație. Morombe se lasă legat în chingi, socotind probabil treaba asta ca pe un amuzament în plus. În secunda cînd virează deasupra vîrfului spălat de azuriul imaculat al cerului, pilotul încadrează în parbriz silueta elicopterului de pe „Jamaica". Execută o jumătate de ranversare. Pică în lungul peretelui abrupt, reducînd motoarele.

— Pregăteşte-te !

Vede fața palidă a naturalistului. Îi vede broboanele de sudoare ivite pe frunte. Picajul imprimă fuselajului vibrații profunde. „Numai pentru luptă aeriană n-a fost conceput", gîndeşte.

În parbriz se încadrează exact toată tactica lui Karl Blauwolff, fost SS-ist, de mult fără sentimente umane, aventurier, care riscă totul pe-o singură carte. O platformă inaccesibilă prin escaladare, situată cu cîteva sute de metri mai jos decît vîrful Tsaratanana. Pe platformă un cort verde, abia vizibil. La una din extremități, vegetație de genul jnepeniştilor carpatine, sub care, probabil, s-au mascat traficanții. Dincolo de platformă, un torent, prelungind alb versantul nordic, se prăbuşeşte aproape de verticală. Elicopterul, în legătură radio cu solul, execută o coborîre vertiginoasă, căutînd adăpostul pereților de stîncă.

— Ce geografie fantastică ! şopteşte Emil Voicu. Bîlbîie cuvinte nearticulate. Se sufocă ! Coman-

dante !...

— Pregăteşte carabina !

— La dracu ! La dracu toate carabinele din lume. Urrraaa ! Comandante, în numele ştiinţei, destul. Redresează ! Acolo ! Acolo ! Repede ! Redresează...

Arată un punct minuscul care trece vertiginos pe lîngă carlingă. Inundă cabina cu injurii la adresa traficanţilor, a comandanţilor de expediţii ştiinţifice cu instincte războinice.

— Drontul, comandante ! Pe barba tuturor academicienilor din lume, Drontul !...

Spune pe intercomunicaţie că pentru acest Dront, pentru acest apter[1] *Didus ineptus,* printre altele, cheltuieşte Academia valută forte, şi nu pentru stîrpirea bandelor de traficanţi, care mai la urma urmelor este treaba poliţiilor, nu a savanţilor.

Pilotul redresează scurt. Atît de scurt, încît naturalistul se turteşte în scaun, nu fără să treacă pe emisie şi să strige piţigăiat :

— Ciufule ! Stela ! Doctore Stela Boldur ! Drontul ! *Didus ineptus* în carne şi oase ! Drontul există ! *Vivat Didus ineptus ! Didus ineptus redivivus !*

Prin parbriz se scurg fulgerător versanţii acum orizontali, petice de vegetaţie, frînturi de cer.

— Nu mă mai orientez de loc, comandante !

— Eu da ! Fii atent ! Armează aparatul de filmare

---

[1] — fără aripi.

din consola babord. Fii gata !

În spate, Morombe rîde fericit, cu toată dantura lui strălucitoare.

„Un copil care s-ar fi bucurat la fel dacă azi-noapte mă vedea sacrificat, îşi spune pilotul şi redresează hidroul pe linia ferăstruită a unei creste. În adevăr, Academia aşteaptă de la expediție altceva decît acțiuni polițiste...”

— Nu zboară. Abia se mişcă ! Aşa scrie în relatările portughezilor din secolul al XVII-lea. E cît un curcan. Ori cît o barză. El e ! Aici trebuie să fie. Simt că trebuie să fie aici. Nu simți, comandante ? !

— Simt că turbez, onorabile. Aia simt. Unde vrei să te aterizez aici ? ! Şi dacă blestematul de Karl Blauwolff ne atacă din aer şi ne ciuruie „Pescăruşul”, fără să respecte pasiunea noastră nobilă pentru Dront ?

— Dă comanda pentru dezasigurarea consolelor etanşe ale trenului triciclu.

În tribord se desfăşoară geologia fantastică a aceluiaşi continent astral, întîlnit în interiorul muntelui de la Peştera Reginei. *Stînci traumatizate,* amintind giganții din Insula Paştelui, ori sculpturile moderniştilor ridicate la puterea fanteziei unui sol tropical, hărăzit să creeze la superdimensiune. Obeliscuri ciudate, de-o singurătate funerară, împlîntate în aerul cu vibrații palpabile. Dedesubt, la

adîncimi abisale, pădurea virgină. Viraj în cuțit de 180°.

Se hotărăşte. „Pescăruşul" nu poate rămîne imobilizat aici, la discreția traficanților din elicopter, desigur anunțați prin radio de toate manevrele pe care le face. În acelaşi timp nu trebuie scăpat nici Drontul. Poate să fie cea mai teribilă redescoperire a anului geofizic, din moment ce toată literatura de specialitate îl declară dispărut încă de acum trei secole. Surîde rece atunci cînd la capătul virajului întîlneşte fişia de creastă, un fel de gol alpin larg de cel mult doi metri, în flancurile şi sub nivelul căruia se desfăşoară stîncăria amintită. Reduce motoarele. Brachează[1] flapsurile[2] la maximum şi, o dată cu ele, voleții de curbură cu dublă fantă. Trece elicele pe pas negativ. Transformat într-un avion D.A.S. (decolare-aterizare-scurtă), „Pescăruşul" ia contact cu solul la viteză redusă şi, după cincizeci de metri, bine ținut din frîne, se opreşte la cîțiva paşi de sfîrşitul pistei providențiale.

— Ia aparatele de filmat ! Carabina dă-i-o lui Morombe.

— Am înțeles.

— Iei şi aparatul emisie-recepție de salvare.

— Iau.

---

[1] — îndreaptă, schimbă direcția.

[2] — aripioare la bordul de fugă al aripilor unui avion, care măresc portanța maximă.

— Îți cauți Drontul.

— Pe toate...

— Ştiu. Bărbile academicienilor... Fii atent ! Banditii sînt pe platforma de acolo. Ținem legătura radio. Idem cu Ciufu şi Rabezavana.

Naturalistul se metamorfozează într-un fel de recrut plin de sîrguință. Îşi ia casca de protecție. Încurcă aparatul de filmat cu arma. Scapă cutiile de filme. Vîră muniția prin buzunare. Face tot ce este omeneşte posibil să devină ridicol, incomod, să lungească timpul debarcării şi să ridice tensiunea pilotului foarte sigur că elicopterul, pus în curent cu situația, va avea trei posibilități de acțiune :

— Ori îşi ridică oamenii şi dispare. (Nu se ştie dacă a făcut vreun drum pînă la „Jamaica")

— Ori încearcă să-l atace acum, drept pentru care conectează sistemul de radiolocație de la bord.

— Ori după ce va decola, va încerca să-l captureze pe savant, ca să-l aibă ostatic şi, avîndu-l, să-şi impună punctul de vedere.

Cu chiu, cu vai, naturalistul ajunge la sol. Ştefan Bogdan îi trece peste bord două legături cu hrană concentrată, cortul, aparatul de radiorecepție-emisie şi consideră că, astfel echipat, poate rezista cel puțin trei zile în această solitudine grandioasă. Înainte de a-i putea atrage atenția asupra situației particulare în care-l lasă, prinde, în căştile conectate la sistemul de ascultare, zgomotul accelerat al unui motor.

Se retrage în carlingă. O etanşează. Măreşte pa-

sul negativ al elicelor. Rulează cîțiva zeci de metri înapoi. Schimbă pasul. Decolează cu motoarele în plin, servit exemplar de sistemul de hipersustentație cu volet Fowler, în sistemul îmbunătățit al lui Ciufu. Trece razant peste dantura strălucitoare a lui Morombe. O dată în aer, escamotează trenul, reglează voleții şi, cu motoarele turate, execută un picaj uşor, urmat de un viraj peste umăr, capabil să bage-n răcori pe oricare pilot de elicopter.

Singur la bord, în carlinga familiară a „Pescăruşului albastru", revine printr-o resorbție în timp la habitudinile şi atitudinile căpitanului aviator Ştefan Bogdan... unul din aşii aviației româneşti de vînătoare în războiul antifascist.

Caracterul acțiunilor simultane ale tuturor celor angajați în aceste întîmplări este pronunțat filmic. Într-un montaj panoramic, ele se desfăşoară după cum urmează :

— *În Peştera Reginei.* Un fel de „loggia", suspendată deasupra lacului, scobită între buzele reginei Ranavalo, mascată abil printr-o pînză de culoarea carminului. Pe jos, ramuri aromate de balsamodendron. Peste ele, blăni de oaie. Maosala, frumoasa nubilă, Maotra şi doctorița Stela Boldur, refăcută după toate ororile nopții, printr-un somn odihnitor. Într-un paner expus soarelui, Rabezavana junior, profitînd de harul desăvîrşit al inocenței,

doarme fără griji, sugîndu-şi degetul, cu candoarea tuturor copiilor din lume.

Peisaj edenic. Perspectivă largă peste codrii tropicali, exaltînd viaţa. Colorit violent, cu insinuări voluptoase, carnale. Papagalii multicolori, gîlcevitori, prosimienii, sevele muzicale ale nesfîrşirii vegetale şi senzaţia care revine obsesiv, situînd totul undeva în miturile biblice, sau în poveştile fabuloase despre viaţa arhipelagurilor paradisului.

Doamna Maotra, lehuza, se dovedeşte a fi instruită într-un institut francez de la Tananarive, pentru fiicele nobililor hovaşi. Stă degajată pe blănile de oaie şi-i spune Stelei că sacrificiile pe altarul reginei Ranavalo sînt practicate aici din timpuri imemorabile. De altfel, „prietena mea albă" va vedea, nu mai departe decît mîine seară, lucruri care o vor surprinde şi la care ea, Maotra, e sigură că nici cea mai fecundă imaginaţie europeană nu s-a gîndit vreodată.

Maosala, cu trupul de o perfecţiune jignitoare, aproape gol, îngînă o melopee perfect integrată mediului, acompaniindu-se cu un fel de havaiană, ea însăşi sursă de armonii tînguioase.

Stela Boldur, în secret perfect conştientă de originalitatea carnaţiei ei de ivoriu, de efectul părului arămiu, cu reflexe metalice, trece în peisaj şi atmosferă, fără un gînd, difuzîndu-se cu voluptate în momentul acela edenic, nevisat.

— *În pădurea tropicală, la circa 30 de kilometri de*

vîrful Tsaratanana. Potecă şerpuitoare sub bolțile închegate în ogive şi cupole uriaşe. Lumina filtrată prin aceste vitralii vegetale — verde păstoasă, verde irizat, verde marin, verde ecuatorial, dens şi opulent, aromat pînă la frenezie — lumina aceasta cade sonor, în straturi pline de zgomotele infinite ale unei vieți care-l încîntă pe inginer.

În avangardă, malgaşi înarmați tradițional. Desculți. Aproape goi. Pe o litieră dusă cu schimbul de alți malgaşi, făcîndu-i-se vînt cu un evantai, nobilul şi savantul arheolog hovaş Rabezavana, care i-a spus cînd l-a văzut mirîndu-se :

— Dacă nu mă urc în litieră, domnule inginer, îmi pierd prestigiul... şi mai la urma urmei, pe lîngă faptul că e foarte plăcut, e şi odihnitor. Îmi menajez forțele pentru luptă. Te sfătuiesc să-ncerci şi dumneata.

Bineînțeles că a refuzat. Îi este penibil să se lase purtat ca un trîntor, de patru semeni care asudă abundent. Asta nu-l împiedică să-l invidieze pe Rabezavana şi să-l complimenteze făcîndu-l „vampir". Admiră tăcerea perfectă în care se execută marşul. Singura concesie pe care o face, la insistențele lui Rabezavana, este să admită ca unul din hovaşii uriaşi să ia în spate carcasa postului de radioemisie-recepție.

Mişcare la capul coloanei. Ajunge la o falie care despică pădurea virgină. Doi pereți verticali de gresie lucie, la picioarele cărora curge un tumult de spumă

şi vaier. Peste prăpastie, agăţat graţios de trunchiurile tamariscilor, un pod suspendat, împletit din liane.

Ora 11,47.

Cu tot zgomotul asurzitor al torentului, prinde în căşti semnalul de atenţie al „Pescăruşului albastru". Glasul comandantului.

— Allo, Ciufu !

— Pe recepţie.

— Intru la atac asupra elicopterului... Cum ieşi pe o înălţime, pune staţia în bătaie...

— Repetă.

— Staţia în bătaie. Dau punctul traficanţilor. Dau indicativul comandamentului de la Diego-Suarez şi lungimea de undă... Precipitat, îşi caută creionul şi blocnotesul. Scrie rapid punctul traficanţilor : 48° 20' 22" longitudine est ; 15° 45' 35" latitudine sud. Punct de control şi schimbare cap compas, vîrful Tsaratanana.

— Notează lungimea de undă a comandamentului Republicii Malgaşe de la Diego-Suarez.

— Transmit !

— Pe recepţie.

— Emil Voicu pe urmele Drontului. Elicopterul se maschează. Traficanţii întăriţi în tabără, Cheamă peste zece minute. Întrerup.

Inginerul îşi scoate căştile. Peisajul este cel puţin

uluitor. Soarele tropical, de lavă albă, luminează pînă la durere versanții faliei.

Rabezavana se dă jos din litieră... Se angajează pe podul de liane. Ciufu apreciază că pînă acolo unde torentul se convulsionează sînt cel puțin cinci sute de metri, apoi se gîndeşte la spectacolul ciudat pe oare-l dau în clipa asta elicopterul traficanților şi „Pescăruşul albastru", hidroul cu întrebuințări multiple, construit pentru expediții ştiințifice, nu pentru luptă aeriană.

Îi face semn lui Rabezavana să se grăbească, arătîndu-i un vîrf de stîncă înfipt cutezător deasupra peisajului.

— *La bordul hidroului „Pescăruşul albastru"* se filmează secvența cea mai dinamică şi neobişnuită, care beneficiază de o vedere panoramică, larg cuprinzătoare a peisajului acestei latitudini. Pilotul Ştefan Bogdan îşi verifică una din cele trei ipoteze, şi anume : ipoteza a doua, care spune că Karl Blauwolff are să-l atace, cu intenția de a lichida orice posibilitate de urmărire.

În adevăr.

Elicopterul monorotor cu elice anticuplu se dovedeşte „polivalent". Cînd „Pescăruşul" se află în urcare, cu amîndouă motoarele în plin (pilotul calculează puterea motoarelor care se-nfruntă, şi ajunge la concluzia că are un surplus de putere de cel puțin 550 de H.P. față de elicopter), elicopterul țîşneşte pe verticală de sub unul din pereții stîncoşi,

unde a fost călăuzit prin radio. Ştefan Bogdan vede perfect interiorul elicopterului prin carlinga de plexi. Echipajul la posturi. La încastrarea fuselajului cu carlinga, printr-o vizetă gen turelă, iese țeava unei mitraliere. Constată rece că bandiții sînt pregătiți pentru toate posibilitățile, chiar şi pentru aceea de a fi urmăriți din aer. El posedă la bord carabina semiautomată cu lunetă, armă bună de junglă, şi la vizeta postului de pilotaj, coaxială[1] cu axul longitudinal, automatul cu cartuşe luminiscente pentru semnalizare în junglă şi în pădurea ecuatorială.

Avantajul în armament al bandiților este net.

Accentuează cabrajul.

Nu-i rămîne decît să domine prin manevră. Şi pentru asta îi trebuie înălțime. Cu atît mai mult cu cît văile haotice, crestele golaşe, abisurile lunare de sub planuri manifestă curenți descendenți, puternici, şi locuri de subțiune maximă. Se va angaja Karl Blauwolff la înălțime ? Da !

Palele uriaşe ale aparatului strălucesc în soarele orbitor.

„Soarele !" zîmbeşte pilotul, redresează şi urcă direct spre el, punîndu-şi ochelarii fumurii.

Elicopterul execută o alunecare pronunțată, într-un bord. A doua alunecare, în bordul opus. Ştefan Bogdan admiră manevra în „frunză moartă", dificilă cu un asemenea aparat, neştiind cum s-o

[1] — cu axă comună.

interpreteze.

— La dracu, se bucură... Pe emisie : Straşnic, Fosilo ! Allo, Fosila... Trage ! Goneşte-l de-acolo ! Vede fumul subțire al împuşcăturii pornită dintre stînci şi recepționează în aceeaşi clipă glasul întărîtat al naturalistului :

— Allo, comandante ! I-am spart un geam. Morombe i-a găurit cauciucul. Mi-am făcut datoria. Te salut.

Ştefan Bogdan execută o ranversare scurtă. Elicopterul fuge glisînd spre vîrful cel mai apropiat.

Soarele se răstoarnă în babord.

Toată geologia crestelor se-nfige în planul stîng. Cerul execută o rotire sufocată pe botul carlingei. Manşa vibrează. Are durități pe care nu i le cunoaşte. Vibrează coca. Vibrează, nemulțumite, planurile. Exploziv, îl incendiază beția luptei, uitată în muşchi ; în timp. Fixează automatul în vizetă. N-are nici un aparat de ochire. Răsuceşte hidroul pînă cînd prinde elicopterul în geamul carlingii. Pică. Karl Blauwolff caută stîncile. Acolo poate fi salvarea. Solul se năpusteşte în retină. Elicopterul pare dezorientat. Glisează stînga. Glisează dreapta.

— Prea devreme, amice, îl mustră pe mitraliorul improvizat, care deschide focul. Şirul de trasoare taie aerul la cîțiva metri deasupra carlingii. Accentuează picajul. Aparatul răspunde greoi. Intră în

unghiul mort de tragere al mitraliorului. Zîmbeşte cînd îl vede pe acesta foindu-se. Se apropie vertiginos de ţinta care are sub ea masivul stîncos şi nici o posibilitate de manevră. Se menţine pe direcţie, spre disperarea mitraliorului, pînă cînd elicopterul ia proporţii gigantice. Apreciază că-l despart de ţintă o sută de metri. Trage. Trasoarele au toate culorile posibile. Asta-l inhibă vădit pe mitralior.

Degajează uşor, într-un viraj tras în aşa fel, încît să rămînă în urma şi deasupra elicopterului.

Manevra e salvatoare. De undeva, de jos, o rafală lungă percutează aerul sub hidrou. Glisează. Pică. Karl Blauwolff vrea să-l aducă la verticala platformei alpine, înţesată de bandiţi. Îi vede acum mişunînd prin vegetaţia aceea densă. Picaj. Elicopterul caută vizibil o verticală pe care să coboare.

„Pescăruşul albastru" neglijează norul uriaş care-ntunecă orizontul la nord. Execută o apropiere din coada elicopterului. Deschide focul de foarte aproape. Îşi reglează tragerea. Echipajul elicopterului înregistrează răpăitul gloanţelor în carlingă, o dată cu explozia surdă a turbinei. Karl Blauwolff decuplează rotorul... În spate, mitraliorul se vaicără. Un glonţ i-a rupt antebraţul. Ştefan Bogdan continuă picajul. Redresează în cabraj, o dată cu cea dintîi aversă a diluviului tropical de prînz. Vede elicopterul aterizînd forţat pe marginea platformei. Apoi trei traficanţi ieşind dintre tufe şi fugind în direcţia aparatului avariat. Cum ploaia se trans-

formă în potop, virează lejer şi pune cap compas pe lacul de la Peştera Reginei, unde speră să poată ameriza. Comută aparatul de radio pe lungimea de undă a comandamentului militar de la Diego-Suarez şi interceptează următoarea convorbire, într-o franceză aproximativă de ambele părţi :

— Allo, allo, expediţia ştiinţifică „Pescăruşul albastru" către comandantul militar Diego-Suarez. Repet : Expediţia... (un bubuit cumplit în căşti)... albastru... (alt bubuit, şi pe marginea carlingii scurgeri electrice cu flamă violacee, rece, impersonală).

— ...Suarez !... Prea bine... Repetă punctul...

Închide radioul. Trăsnetele încarcă hidroul cu suprasarcini electrice care i se scurg din manşe în tot trupul. Ploaia răpăie pe aripi. Pe carlingă. Ciuruie fuselajul cu rafale sonore. Tot aerul s-a transformat într-o perdea imensă de fum cenuşiu, brăzdată de fulgere albe, cu miezul orbitor. Îşi spune că singura lui sarcină, acum, este să amerizeze intact pe lacul care, poate a doua oară, îi oferă posibilitatea ireversibilă a morţii.

— Pe *versantul sudic al platformei alpine,* unde naturalistului i s-a părut că distinge silueta Drontului, imediat după ce „Pescăruşul albastru" se dovedeşte mai maneabil decît elicopterul.

Morombe, cu aproape tot echipamentul în spate,

scoate sunete ciudate. Se agită, trădînd o mare neliniște interioară. Îi face semn să se apropie. Naturalistul duce aparatul de filmat şi, dintr-o dată, printr-un circuit electric nevăzut, stabilit cu Morombe, asimilează neliniştea acestuia.

Un fel de potecă răsucită pe-o helicoidală abruptă depăşeşte o aglomerație de stînci, urmînd prin interior craterul unui fost vulcan. De sus n-a observat nici craterul, nici lacul de un albastru intens de pe fundul acestuia, nici gulerul de vegetație fabuloasă care-l înconjoară. Totul : crater, lac, brîu de vegetație — par o reproducere în miniatură a caracteristicilor dominante de floră şi sol din Madagascar. Cu fiecare pas care coboară pe lespezi străvechi, puse parcă de mîna omului, îşi explică miracolul acestui rai uitat aici de oameni şi natură. Se orientează scurt. Soarele, ridicat la zenit, cade vertical în lac, anihilînd umbrele. Aerul, ventilat printr-o mulțime de grote laterale, are prospețimea zonelor ozonate, cărora li se adaugă, subtile şi insinuante, toate miresmele şi aromele vegetale distilate în coroanele copacilor străvechi, crescuți foarte aproape de gura superioară a craterului.

Morombe, în genunchi, bîlbîie o litanie din care se rostogolește sonor, pe treptele fosile, un nume :

— Ranavalo !

Naturalistul descifrează greu chipul statuii în grămada de stînci şlefuite de veacuri, cu porozitățile îmbibate de licheni. O dată cu conturul reginei (pri-

virea îi fuge pe linia perfectă a trupului, căruia timpul nu i-a putut ucide zvelteţea) descoperă un popor întreg de statui, toate reprezentînd femei dispuse într-un cortegiu solemn unele — altele în poziţii pline de veneraţie. Înconjurat de acest popor din piatră cioplită, mineralizat, cu trupurile acoperite de eczeme vegetale şi răni profunde, coboară în vreme, poate spre rădăcinile matriarhatului.

Descifrează o anumită simetrie a tributului de piatră. Morombe tremură. Îşi acoperă ochii cu palma. Naturalistul leagă atitudinile hovaşului de vechile legende ale tribului şi are intuiţia că, aici, a descoperit epicentrul mişcării de radiaţie a acestor triburi de munteni. Poate amintit doar în legende. Filmează din toate unghiurile posibile. Cînd întoarce aparatul spre brîul de pădure, dominat de şase statui gigant — înfăţişînd de data asta şase bărbaţi absolut goi, sculptaţi cu măiestrie desăvîrşită şi cu o la fel de perfectă cunoaştere a anatomiei, şase bărbaţi purtînd pe feţele lor, în care diluviile cotidiene au săpat şanţuri adînci, o expresie unică de linişte şi echilibru, de măreţie şi conştiinţă de sine lucidă — în acel moment se petrec simultan două lucruri :

— Dintr-un tamarisc cu trunchiul năpădit de paraziţi vegetali, el însuşi arătînd ca o pădure, se desprinde un *boa madagascarensis,* care pînă atunci, atîrnat de coadă, se confundase cu lianele. Reptila, bine sprijinită de una din crengi, încolăceşte fulgerător un mistreţ de apă, specie endemică,

Potamochoerus larvatus. Mistreţul grohăie sufocat.

Filmează scena aceasta frustă a vieţii pădurii virgine, în vreme ce, de undeva din marginea verticală a craterului, se aude un strigăt cvasiomenesc, exprimînd pînă la cutremur oroarea şi disperarea.

Morombe îngenunche din nou. Realitatea simplă (aude cum trosnesc oasele mistreţului, gîfiitul lui de moarte şi deasupra larma unor cîini zburători — *Pteropus)* suferă transmutaţii sensibile. Încearcă aceeaşi senzaţie stranie de întoarcere în vreme, pe care au încercat-o pe rînd toţi membrii expediţiei veniţi în contact cu zone diverse ale realităţilor întîlnite.

Lespezile ies dintre femeile mineralizate, toate întoarse acum spre peretele vertical, prosternate în atitudini de veneraţie. *Boa madagascarensis* transformă trupul mistreţului într-o masă de carne ingurgitabilă. E ocărît de un popor întreg de prosimieni : Ai-ai cu mutre sferice, indri, acel *idris brevicaudatus* cu figură miloagă şi curioasă ; catta cu guler alb, cochet, execută salturi acrobatice, se balansează pe liane şi-mproaşcă reptila uriaşă cu tot felul de imprecaţii.

Emil Voicu urcă febril. Ţine aparatul de filmat ca pe-o armă. Strigătul acela dureros, ieşit din uitarea timpului, îl electrizează. Nu poate conta pe Morombe, care pare terorizat de acest contact c-o

lume, pentru el, de unde vii, grăitoare.

Gura unei grote.

În stînga şi dreapta, două basoreliefuri. Un bărbat abia desprins din stîncă, hieratic, cu mîinile împreunate pentru rugăciune.

Emil Voicu apreciază influenţa directă a meşterilor egipteni din perioada construcţiilor de la Theba, în atitudinea de sfinx. Trăsăturile obrazului sînt malaieze, după cum redarea formelor aparţine sculpturii dezvoltate în tot bazinul Oceanului Indian. O femeie cu ochii întredeschişi, purtînd peste milenii un surîs enigmatic, plin de provocare şi candoare. Lespezi uriaşe, aliniate de la intrarea grotei spre interior.

Încă un pas. Încă unul. Emoţie.

Sub bolta grotei, între lespezi, un schelet acoperit cu o crustă groasă, aproape metalică. Emil Voicu are certitudinea că stă în faţa unui hipopotam şi că întîmplarea l-a pus faţă-n faţă cu unul din rarele depozite pleistocene[1] din Madagascar. Rămîne nemişcat, înregistrînd pînă la durere fiecare bătaie de inimă.

Sub bolţile aerate ale grotei răsună multiplicat de ecou acelaşi strigăt de oroare şi tristeţe cumplită. Grota se subţiază brusc. Trece printre lespezile semănînd cu cele ale unui cimitir pentru uriaşi. Ajunge la capătul grotei. Lumina se împuţinează

---

[1] — eră geologică.

pînă la penumbră. Aici i se pare că stînca este cioplită într-un desen ritual. Găseşte o tăietură verticală, nu mai lată decît nişte umeri vînjoşi. Îşi ia inima în dinţi. Se avîntă. Un tunel la capătul căruia străluceşte, vie, lumina soarelui. În perspectivă, albastrul pur, emailat, viu, al lacului. Sub talpă, nisip moale, pufos. Are certitudinea că e la capătul tunelului...

Strigătul... Ca o chemare de ajutor. Ca o imprecaţie. Un pas după altul.

Penumbră. Tunelul se lărgeşte brusc într-o grotă largă, deschisă spre lac, pădure şi cer. În mijlocul grotei, pe un postament de blocuri, vie şi fremătînd de viaţă, pură, lacomă şi candidă, tăiată în forme palpitînde, zîmbind, cu toate enigmele mitului pe buze şi-n pleoapele întredeschise — Ranavalo.

La picioarele ei un altar.

La picioarele altarului, de jur împrejur, prin toată grota, schelete uriaşe, schelete acoperite cu o carapace de un verzui metalic, schelete nesemănînd cu nici unul din cele cunoscute, care au asupra lui efectul unei explozii.

Închide ochii. Strînge întunericul între pleoape. Îi deschide.

De după altar apare o fiinţă bizară. Se mişcă greoi. Legănat. Rămîne pe verticală, cu capul plecat înainte, bate din aripi scurte, geme şi vine spre el, încet, pătrunsă parcă de ideea sacrificiului apropiat.

— Drontul, bîlbîie naturalistul... Drontul !...

Filmează. Filmează halucinat. Pasărea, cît un curcan, cu plisc puternic şi plastron alb, emite sunete triste, sfîşietoare. Îi intră în obiectiv. Îi simte mirosul. Nu pare nici speriată, nici agresivă. Vine pur şi simplu la el, clamînd.

Naturalistul trăieşte momente de mare emoţie. Ştie că se găseşte într-un cimitir al păsărilor gigantice în stare semifosilă *Aepyornis.* Ştie că a descoperit schelete semifosile ale speciei uriaşe *Aepyornis hildebrandti* şi că, aici, în faţa lui, cerînd parcă glonţul, sau mai curînd vîrful de silex stă *Didus ineptus,* al cărui ultim strămoş a fost semnalat în insula Sf. Mauriciu în secolul al XVII-lea. Iată Drontul, iată ipoteza lui verificată şi, dincolo de ea, iată tristeţea infinită, a inadaptabilului uitat de veacuri în acest microcosmos madagascarian.

Drontul îi spune ceva, plecînd spre el un cap grav şi trist.

De pe altar se ridică o siluetă asemănătoare. „Madam Dront", îşi spune, constatînd că substantivul este epicen. Drontul îi întoarce spatele. Trece grav pe o potecă bătătorită, desigur, de toţi străbunii săi. Ocoleşte scheletele. Se opreşte o clipă în dreapta grotei, unde naturalistul care-l filmează prinde pe peliculă, în lumina scînteietoare, un cimitir de schelete aşezate cu grijă unul lîngă altul, alcătuind din interior spre exterior o cronologie macabră. Recunoaşte schelete de Dront şi îşi imaginează ceremonia morţii păsărilor acestora înţelepte, care

probabil, cînd îşi simt sfîrşitul, se aşează singure pe locul rămas liber la marginea şirului de predecesori.

Drontul îi ignoră prezența.

Pare că meditează pe tema singurătății lui absolute în univers.

Cu acelaşi calm trist, iese la marginea grotei invadată de aer, arome şi soare. Se aşează pe o piatră, îşi aranjează penele. Rămîne nemişcat, picotind. Din cînd în cînd îl priveşte cu un ochi fosil, cu urme de maliție pietrificate.

Filmează.

Filmează femela care cloceşte un singur ou (a ridicat-o de pe cuibar, primind stoic protestele ei, constatînd cu stiloul şi blocnotesul compoziția cuibarului, mărimea şi culoarea oului), filmează grota, depozitele de schelete, şi se gîndeşte, cu un fel de bucurie răutăcioasă, că, pînă nu-şi va consulta profesorul, el singur va fi cel ce va proteja izolarea desăvîrşită a acestei familii unice pe pămînt.

În seara zilei, la bordul hidroului, ancorat sub Peştera Reginei, comandantul notează laconic faptele.

La o oră după încetarea ploii, apar la verticala lacului şase elicoptere ale Republicii Malgaşe. Din elicopterul comandant se lansează o scară de frînghie. Pilotul urcă scara. Elicopterul are un desant de opt soldați. Pilotul şef îi cere relații. Călău-

zeşte aparatele în zona ştiută.

Toată acțiunea de izolare şi dezarmare a bandei de traficanți, spectaculoasă în sine, se consumă rapid, fără să mai intervină oamenii lui Rabezavana, care se-ntorc la Peşteră în aceeaşi după-masă.

La inventarul făcut prizonierilor, se constată lipsa „căpitanului". Toate sondele întreprinse de două aparate nu dau nici un rezultat. Prizonierii, în cătuşe, sînt urcați într-un elicopter care-şi ia zborul spre Diego-Suarez, în vreme ce restul escadrilei pleacă spre coasta estică a insulei, în căutarea vasului corsar „Jamaica".

Elicopterul comandant îl culege pe naturalist şi însoțitorul său, pe care-i aduce la bordul „Pescăruşului". La întrebarea comandantului, un maior tînăr şi energic, dacă echipajul a avut de suferit de pe urma lui Rabezavana, Ştefan Bogdan nu răspunde. Ofițerul nu stăruie. Le cere scuze pentru neplăcerile avute pe teritoriul Republicii Malgaşe.

Naturalistul Emil Voicu notează cu exactitate matematică şi cu memorie enciclopedică tot ceea ce formează revelația expediției, comentînd favorabil existența bandei de traficanți care, după el, are meritul principal al „descoperirii tragice", cum o transcrie în jurnalul ştiințific al expediției.

Inginerul Mihai Crişan verifică motoarele, susținînd un solilocviu din care reiese că naturalistul este un adept mumifiat al utilitarismului celui mai suficient, din moment ce, descoperindu-şi acel

infam *Didus ineptus,* socoteşte încheiată vizita în acest rai, populat cu zeițe de talia preafrumoasei Maosala. Şi că, la urma urmei, după ce era să fie prăjit de Rabezavana şi poate devorat la un ospăț nocturn, merită o zi de odihnă în care Maosala să-i arate flora şi fauna insulei, care-l interesează în gradul cel mai înalt. Din pricina patosului în pledoaria pentru floră şi faună se mînjeşte cu ulei pe ciuf, obraz şi gît.

Doctorița Stela Boldur, întinsă în hamac, reconstituie cu minuție farmecul întîlnirii cu pilotul, după noaptea de iad care-o secătuise. Constată că pilotul îşi îndeasă pipa cu tutunul scos dintr-o pungă de piele veche şi hotărăşte ca, la cea dintîi escală, să-i dăruiască o pungă nouă, din mătase, cu inițialele brodate de mîna ei.

Aşa se face că echipajul de pe hidroul „Pescăruşul albastru" este surprins de căderea bruscă a întunericului şi, o dată cu întunericul, de...

...Melopeea stranie, profund dureroasă, sălbatică pe care naturalistul o legase de ideea sacrificiilor umane. Echipajul se reculege.

— Pe punte ! spune pilotul.

Întregul mal, abia ghicit în întuneric, se umple de lumina fîlfîită a torțelor. Melopeea unduie lin pe deasupra apelor, acum de antracit. Poartă în ea sufletul unei lumi necunoscute, rămasă în afara

posibilităților de asimilare a echipajului.

Piroge. Zeci de piroge în procesiunea lacustră, iluminată cu torțe. Lumina roşiatică se răsfrînge tremurat în oglinzile tulburate şi în stropii sonori, prelinşi de pe padele. Pirogile înconjoară hidroul. sînt pline de mantii albe şi trupuri lucii de abanos. Ciufu dispare în carlingă, de unde apare grăbit, îmbrăcat în hainele tropicale, imaculate.

— Ginerică... mîrîie comandantul.

Oamenii din pirogi poartă pe după gît coroane enorme de flori albe, puternic mirositoare. S-ar părea că şi torțele ard cu flacără îmbălsămată... Din şirul pirogilor se desprinde una de proporții deosebite, ea însăşi ornată cu ghirlande. Duce la remorcă pneumatica hidroului. Se aude hîrîitul aparatului de filmat, mînuit de Ciufu. La prova pirogii, un bărbat uriaş, înfăşurat în mantie purpurie. Lîngă el, demnă, statuie a maternității, cu copilul în brațe, Maotra.

Dincolo de şirul pirogilor, salba de făclii de pe mal, cînd înmiresmată, cînd dominatoare. Abia şoptită — melopeea care-ncepe să-i obsedeze. Piroga acostează elegant. Maotra, ținîndu-şi copilul la sîn, dreaptă, cu o ținută coborîtă din istorie, fără nimic din maniera pensionului pentru fiicele de nobili hovaşi, statuetă lucrată de un artist desăvîrşit, trece pe hidrou. Îşi lipeşte fruntea, gest plin de candoare, de umărul doctoriței. Grațioasă, cu grație plină de maiestate, se-ntoarce aerian, călcînd puntea cu picioarele goale. Brațe vînjoase o trec în pirogă.

Răsună răpăitul mărunt al dairalelor.

Rabezavana urcă la bord cu gesturi hieratice. Pilotul constată că şi-a pierdut fizionomia de licenţiat în arheologie şi că, în ochi, poartă amintiri pe care şi le înţelege singur. Îl însoţesc bărbaţi atletici (naturalistul i-a văzut eternizaţi în piatră), purtînd panele împletite în rafie.

Răsare luna. Melopeea se stinge într-un susur vag. Se curmă. Nu se mai aude decît clocotul cascadei.

Rabezavana se-nclină în faţa echipajului. Încă o dată, adînc, în faţa naturalistului. Îi petrece pe după gît un colan de flori sîngerii, cu miros ameţitor.

Pirogile strîng provele în jurul hidroului.

Imensă, însîngerată, luna se ridică deasupra pădurii virgine.

— Cultul Reginei Ranavalo, Cultul lunei. Al morţilor... Şi, desigur, ceva din magia neagră, şopteşte naturalistul aşezat solemn pe un soclu, între sînii de piatră ai reginei.

E drapat în ghirlande de flori. Se pare că Rabezavana l-a făcut personajul numărul unu al nopţii.

— Mistică străveche pe care se brodează motive folclorice contemporane, continuă el... Aş da jumătate din viaţă să putem filma.

— Mă reped să-nhaţ aparatul, şopteşte Ciufu.

Dacă te-ai vedea, Budha cu ochelari ce eşti... Numai să-ţi filmez mutra, merită...

— Ssst... Exaltarea asta ne poate aduce moartea. Staţi liniştiţi, spune aspru pilotul.

La picioarele soclului, echipajul. La gît, ghirlande de mirt împletit cu flori de vanilie. Pe umeri, mantii albe, puse cu gesturi rituale de Rabezavana, acum aşezat într-un fel de lojă clădită în blocuri stîncoase. Zeci de amfore fumegă în întreg amfiteatrul, ridicînd între pereţi un strat subţire de ceaţă albăstruie, îmbibată cu parfumuri dulci pînă la ameţeală.

Naturalistul, lucid, îşi spune că s-au adunat acolo cîteva triburi de munteni să-şi celebreze morţii şi să ceară harul unor zeităţi necunoscute. Războinicii dansează un dans al morţii şi al victoriei, cu o forţă de sugestie ireală. Toate triburile acelea cîntă şi se leagănă la infinit, metronoame de abanos, în vreme ce o orchestră sălbatică, din instrumente cu coarde, dairale, tobe uriaşe şi fluiere, intonează în ritm precipitat de jaz una şi aceeaşi melodie izvorîtă din străfundul altei grote, unde Drontul, sărman inadaptabil, aşteaptă pieirea speciei, păzind depozitele pleistocene.

Naturalistul face cîteva asociaţii între microcosmosul descoperit de el şi cinstea pe care i-o acordă Rabezavana, care i-a spus instalîndu-l pe soclu :

— Cinstesc în tine pe cel ce ne-a redat istoria.

Muzica devine persistentă. Atît de insinuantă şi evocatoare, încît echipajul este conştient de procesul

perfid de despersonalizare la care este supus.

— Ne despersonalizăm. Ne topim în mediul unduitor. Adorăm luna... Aici gîndurile naturalistului se scurtcircuitează. Constată doar că adoră luna. Că uită de unde-a plecat şi pentru ce-a plecat. Că se-ntoarce — (a cîta oară senzaţia asta) — la o viaţă abia bănuită, trăind în ritm şi-n mişcare. Se uită la doctoriţă. O vede pătrunsă de fiorul mişcării. De beţia ritmului...

Femei aproape goale aruncă fructe de vanilie în amfore. Luna, joasă, de aramă veche, trece dincolo de centura crestelor. Pilotul retrăieşte tensiunea nopţii precedente, perfect lucid.

O explozie de sincope şi melopei contrapunctate salută luna.

Aceleaşi femei goale, doar cu o vagă centură de rafie în jurul şoldurilor, surprinzător de tinere şi de multe, împînzesc amfiteatrul, ducînd cu graţie antică potire pantagruelice, scobite în dovleci lunguieţi.

Triburile beau din licoarea cu gust de miere uşor acidă.

Maosala, urmată de alte trei fecioare, prezintă potirele echipajului.

— Cu grijă, şopteşte Ştefan Bogdan :

Amforele începoşează amfiteatrul, ţesîndu-l cu valuri opace. Ritmurile se frîng. Se-ncheagă din nou într-o melodie şerpuitoare, cu rezonanţe profunde.

Dansează femeile. Dans trist, în care braţele închipuie stoluri migratoare, copleşite de oboseală.

Umerii rotunzi, cu reflexe de catifea, poartă poveri neînchipuit de grele. Şoldurile şi pulpele statuare urcă trupul pe o Golgotă a durerilor.

Tobele.

De undeva, din fund, prin mijlocul mulțimii prosternate, războinici. Pe lănci, trupul mutilat al unui hovaş. Îl întind pe un altar clădit din crengi de balsamodendron.

Melodia îşi îndeseşte ritmul. Dansatoarele se animă uşor, înviorate de o adiere.

Tobele. Amenințător.

Alt grup de războinici poartă pe lănci trupul...

— Karl Blauwolff, spune pilotul.

Rană la tîmplă. Răni în piept. Războinicii se apropie de altar. Luna, galbenă, îşi fulguie lumina sepulcrală pe chipul pietrificat al „căpitanului".

— Magia neagră... spune naturalistul, livid.

Războinicii depun povara lîngă trupul hovaşului. Marele preot (pilotul şi Ciufu îl recunosc, înfiorîndu-se), cu luna zugrăvită pe piept, împreună mîinile celor două trupuri neînsufleţite. Şiruri de fecioare, aproape copile, fac semne rituale. Stropesc altarul cu uleiuri parfumate.

— Magia neagră !

Din altar ţîşneşte, exploziv, o trîmbă de fum. Învăluie cele două corpuri.

— Mi-e groază, tresare doctorița... Groază pînă la panică. Mîna severă a pilotului îi încleştează umărul.

Karl Blauwolff învie. Învie vînăt albăstrui, cu ochii căscați, cu falca de jos atîrnînd, gata să strige de dincolo de moarte. Se răsuceşte între flăcările care devorează altarul. Cu un efort suprem, îmbrățişează trupul însîngerat şi plin de plăgi al războinicului hovaş...

...Din altar nu mai rămîne decît un muşuroi de cenuşă. Marele preot îl adună într-o amforă. Dansatoarele mimează dragostea şi fecunditatea. Doctorița aude disertația asupra evoluției eu-lui, pe care-o ține, precipitat, naturalistul. Înțelege tot ceea ce spune, fără ca acest fapt s-o îndepărteze de semenele ei, insularele. E conştientă că trăieşte un sentiment acut, de dedublare. Nu numai că înțelege, dar simte cu toată ființa adevărul celor spuse de naturalist.

— Au invocat divinitatea prin dans, adică prin mişcări rituale. Au invocat pacea şi unirea dintre albi şi popoarele de culoare, prin mişcări de vrajă. Prin reînsuflețirea corpurilor. N-au nevoie de cuvînt, care să-i despartă de atitudinea corpurilor. Găsesc aici confirmarea cea mai strălucită a teoriei despre evoluția eu-lui... Conştiința de sine a plecat de la conştiința mişcării... Înainte de a gîndi logic, ne-am mişcat instinctual... Mişcarea stă, limpede, la originea tuturor fenomenelor. Devenirea, adică viața, adică infinitul, înseamnă mişcare.

În amfiteatru, sub perdeaua de fum îmbibat de miresme aţîţătoare, începuse cultul reginei

Ranavalo, simbolul fecundității...

*

* *

...Ajunşi la bord, comandantul ordonă zece minute de gimnastică şi un duş cu apă rece, din lac :

— Asta ca să silim eul să evolueze rapid pînă la personalitate, adică să-l aducem în structura normală a experienței sociale... îşi încheie disertația naturalistul.

...Zori. Diafani. Transparenți. Irizați.

O pirogă. Rabezavana, în haine de dril, cochete. La pupa, dantura strălucitoare a lui Morombe.

— Domnule naturalist, ți-am adus o fosă vie, cu pui, spune Rabezavana, cu cel mai pur accent parizian. Piesă rarisimă. Sărut mîna, doamnă doctor. Salut echipajul „Pescăruşul albastru". Vă stau la dispoziție toată ziua. Ştiu un loc unde fauna arboricolă este reprezentată maximal. Apropo ! Domnule inginer, Maosala te roagă să primeşti acest papagal, în semn de prețuire... Rabezavana, nobilul hovaş, astăzi, cînd banda de traficanți a fost lichidată, poate să treacă în amintire. Vă rog, uitați-l. Şi considerați c-a reînviat toate riturile ancestrale ale muntenilor, numai să poată uni triburile — ieri în lupta împotriva colonialilor, astăzi împotriva traficanților.

— La ora 10 decolăm pentru Mozambic, domnule Rabezavana, spune pilotul.

Întîlneşte privirea doctoriţei. Şi zîmbetul. Fără amintirea nopţii. Proaspăt, limpede, în văzduhul strălucitor. Din apele lacului străvezii şi pure se ridică aburi uşori, imateriali. Culorile de ivoriu, reflectate candid de Peştera Reginei. Pe orizontul siniliu, nesfîrşit şi ademenitor, deschis dincolo de terasele împădurite ale Madagascarului, chemarea puternică a orizonturilor fără sfîrşit.

— La ora 10 decolam pentru Mozambic !

Vorbele cad sonor în lac. Se multiplică din ele însele, în cercuri concentrice, desenîndu-le amintirea pe glazura de email albastru, inocent.

Braşov,
iunie-iulie 1966

Redactor responsabil : DELIA DAMIRESCU
Tehnoredactor : GABRIELA ILIOPOLOS

Dat la cules 07.01.1967. Bun de tipar 17.03.1967. Apărut 1967. Comanda nr. 7891. Tiraj 80.140. Hîrtie ziar sul de 50 g/m² 700×1000/32. Coli editoriale 1,97. Coli de tipar 2. A.T 18211. C.Z. pentru bibliotecile mici 8 R—93.

Tiparul executat sub comanda nr. 70.026 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, Bucureşti — Republica Socialistă România

Lei 1,50
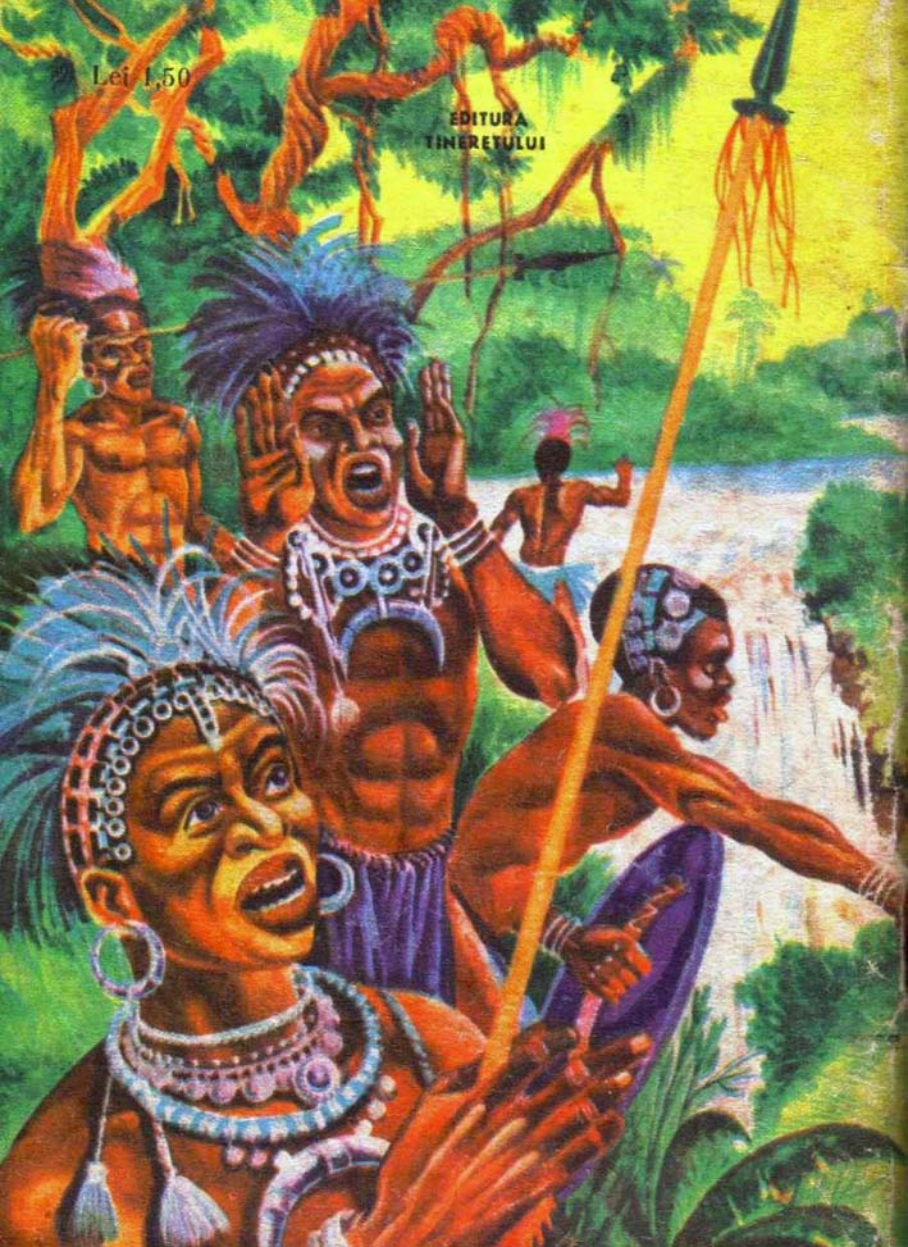
EDITURA TINERETULUI